

DO WIADOMOŚCI
DA-2011-26
5 maja 2011

TEMAT: Rozporządzenie federalne w sprawie kwarantanny importowej dla materiału żywielskiego skośnika pomidorowego, *Tuta absoluta* (Meyrick)

DO: STANOWE I TERYTORIALNE WŁADZE DS. ROLNICTWA

Niniejsze rozporządzenie federalne zastępuje SPRO#:DA-2011-12 z dnia 9 marca 2011 i uaktualnia wymagania w zakresie stosowania pułapek na skośnika pomidorowego *Tuta absoluta* w celu jego wykrywania i nadzoru. Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem federalnym materiał żywielski *T. absoluta*, pochodzący z krajów dotkniętych obecnością tego agrofaga musi spełniać poniższe warunki. Niniejsze rozporządzenie federalne wchodzi w życie z dniem 5 maja 2011.

Niniejsze rozporządzenie federalne zmienia dotychczasowe wymagania w zakresie stosowania pułapek przez obniżenie minimalnej liczby pułapek z 30 na hektar do 5 na hektar z uwagi na nowe wyniki badań, wskazujące, iż minimalna liczba 5 pułapek na hektar wystarcza do wykrycia *Tuta absoluta* w konstrukcjach zabezpieczonych przed przenikaniem szkodnika. Inspekcja Zdrowia Zwierząt i Roślin (APHIS) będzie wymagać, by transporty owoców pomidora z krajów o stwierdzonej obecności skośnika pomidorowego spełniały dodatkowe wymogi importowe w celu zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się *Tuta absoluta*. Wymagania te zostały szczegółowo opisane w załączonym rozporządzeniu federalnym.

Inspekcja Zdrowia Zwierząt i Roślin (APHIS) zakazuje wwozu sadzonek *Solanum* spp., *Datura* spp. oraz *Nicotiana* spp., które także są organizmami żywielskimi *Tuta absoluta*, pochodzących z krajów o stwierdzonej obecności skośnika pomidorowego do czasu ukończenia analizy zagrożenia agrofagiem i wdrożenia właściwych środków ograniczających występowanie.

W celu uzyskania dodatkowych informacji dotyczących niniejszego rozporządzenia federalnego prosimy o kontakt z panem Phillipem B. Grovem, Regulatory Coordination Specialist w Plant Protection and Quarantine telefonicznie pod nr (301) 734-6280 lub mailowo na adres philip.b.grove@aphis.usda.gov.

Rebecca A. Bech

Rebecca A. Bech
Deputy Administrator
Plant Protection and Quarantine

Załącznik:
Rozporządzenie federalne

ROZPORZĄDZENIE FEDERALNE
skośnik pomidorowy, *Tuta absoluta* (Meyrick)
5 maja 2011

Celem niniejszego nakazu federalnego jest zapobieganie przeniknięciu lub zawleczeniu szkodnika roślin skośnika pomidorowego *Tuta absoluta* (Meyrick, 1917) z innych krajów do Stanów Zjednoczonych. Inspekcja Zdrowia Zwierząt i Roślin (APHIS) wydała nakazy federalne w lutym, maju i grudniu 2009, kwietniu 2010 i kwietniu 2011, które nakładały dodatkowe ograniczenia na dotychczas dopuszczone do wwozu owoce pomidora (zielone, różowe lub czerwone) z krajów, w których szkodnik ten jest obecny, czyli z Algierii, Belgii, Cypru, Francji, Grecji, Izraela, Włoch, Maroka, Holandii, Polski, Portugalii (włącznie z Wyspami Azorskimi), Hiszpanii (włącznie z Wyspami Kanaryjskimi), Wielkiej Brytanii oraz Panamy, w celu zapobiegania zawleczeniu i rozprzestrzenianiu *Tuta absoluta* na terenie Stanów Zjednoczonych. Ponieważ kraje są obecnie uprawnione do eksportu owoców pomidora do Stanów Zjednoczonych, muszą one spełnić dodatkowe wymogi importowe dotyczące owoców pomidora. Niniejszy nakaz federalny zmienia dotychczasowe wymagania w zakresie stosowania pułapek przez obniżenie minimalnej liczby pułapek z 30 na hektar do 5 na hektar z uwagi na nowe wyniki badań, wskazujące, iż minimalna liczba 5 pułapek na hektar wystarcza do wykrycia *Tuta absoluta* w konstrukcjach zabezpieczonych przed przenikaniem szkodnika.

Organ zarządzający ustalił, iż konieczny jest zakaz wwozu sadzonek *Solanum* spp., *Datura* spp. oraz *Nicotiana* spp., które także są organizmami żywicielskimi *Tuta absoluta*, pochodzących ze wszystkich krajów o stwierdzonej obecności skośnika pomidorowego do czasu ukończenia analizy zagrożenia agrofagiem i wdrożenia właściwych środków ograniczających występowanie. Niniejsze rozporządzenie federalne zastępuje wszystkie wcześniejsze rozporządzenia federalne, dotyczące wymagań importowych dla organizmów żywicielskich *Tuta absoluta* z krajów uznawanych za dotknięte obecnością tego szkodnika. Niniejsze rozporządzenie federalne wchodzi w życie w dniu 5 maja 2011.

Podstawą wydania niniejszego rozporządzenia federalnego jest upoważnienie zawarte w ustawie o ochronie roślin (Plant Protection Act) z dnia 20 czerwca 2000, z późniejszymi zmianami, artykuł 412(a), 7 U.S.C. (Kodeks Stanów Zjednoczonych) 7712(a), który upoważnia Sekretarza Rolnictwa do zakazywania lub ograniczania importu, wwozu, eksportu lub przemieszczania w handlu międzystanowym wszelkich roślin, produktów pochodzenia roślinnego, organizmów do zwalczania biologicznego, szkodliwych chwastów, artykułów lub sposobów ich transportu, jeżeli Sekretarz ustali, iż zakaz lub ograniczenie jest konieczne w celu przeciwdziałania zawleczeniu do Stanów Zjednoczonych lub rozprzestrzenieniu szkodnika roślin lub szkodliwego chwastu na terytorium Stanów Zjednoczonych.

Działanie to jest konieczne ponieważ organ zarządzający Inspekcja Zdrowia Zwierząt i Roślin (APHIS) ustalił, że zawleczenie i rozprzestrzenienie *Tuta absoluta* stanowi poważne zagrożenie dla rolnictwa Stanów Zjednoczonych, a w szczególności niektórych owoców i warzyw uprawianych w Stanach Zjednoczonych. Wprowadzone obostrzenia, mające na celu zapobieżenie wprowadzeniu i rozprzestrzenieniu się *Tuta absoluta*, są pilnie potrzebne i gwarantują ukierunkowanie na ryzyka zawleczenia agrofaga związane z dotychczas dopuszczonymi do wwozu owocami i sadzonkami pomidorów.

Tuta absoluta to niewielka ćma z rodziny Gelechiidae, rząd Lepidoptera. Inne poważne agrofagi z tej samej rodziny to: skośnik zbożowiaczek (*Sitotroga cerealella*), skośnik

bawełniaczek (*Pectinophora gossypiella*), skośnik ziemniaczak (*Phthorimaea operculella*). *Tuta absoluta* charakteryzuje się wysokim potencjałem reprodukcyjnym. Dorosła samica ma około 7 mm długości i składa w przybliżeniu 260 jaj w ciągu swojego życia. Owalne jaja są składane na nadziemnych częściach roślin żywicielskich. W zależności od warunków środowiskowych, cykl życiowy trwa od 29 do 38 dni, a w ciągu roku może pojawić się od 10 do 12 pokoleń. Larwy żerują i rozwijają się na wszystkich nadziemnych częściach roślin. Na liściach larwy żerują między warstwami epidermy tworząc nieregularne miny, które z czasem mogą stawać się nekrotyczne. Żerowanie larw sprawia, że na owocach powstają wżery, które mogą zostać porażone przez wtórne patogeny, powodujące gnicie owoców. Przepoczwarczenie może odbywać się w ziemi, na powierzchni liści, a nawet wewnątrz min.

Ćma ta występuje pospolicie w Ameryce Południowej m.in. w Argentynie, Boliwii, Brazylii, Chile, Kolumbii, Ekwadorze, Paragwaju, Peru, Urugwaju i Wenezueli. W 2007, zanotowano jej pojawienie się w Hiszpanii, w 2008 w Algierii, Francji i Maroku, w 2009 w Albanii, Bahrajnie, Grecji, Włoszech, Kuwejcie, Malcie, Holandii, Portugalii (włącznie z Wyspami Azorskimi), Szwajcarii, Tunezji i Wielkiej Brytanii, w 2010 na Wyspach Azorskich, Wyspach Kajmana, Egipcie, Węgrzech, Iraku, Izraelu, Jordanii, Kosowie, Libii, Autonomii Palestyńskiej (na Zachodnim Brzegu), Rosji, Arabii Saudyjskiej, Syrii, Turcji i Saharze Zachodniej oraz w kolejnych państwach UE, czyli Bułgarii, Cyprze i Niemczech, a w 2011 w Panamie. W związku z czym następujące kraje uznaje się obecnie za kraje występowania *Tuta absoluta*: Albania, Algieria, Argentyna, Austria, Bahrajn, Belgia, Boliwia, Bразylia, Bułgaria, Wyspy Kajmana, Chile, Kolumbia, Cypr, Czechy, Dania, Ekwador, Egipt, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Irak, Irlandia, Izrael, Włochy, Jordania, Kosowo, Kuwejt, Łotwa, Libia, Litwa, Luksemburg, Malta, Maroko, Holandia, Autonomia Palestyńska (Zachodni Brzeg), Panama, Paragwaj, Peru, Polska, Portugalia włącznie z Wyspami Azorskimi), Rumunia, Rosja, Arabia Saudyjska, Słowacja, Słowenia, Hiszpania (włącznie z Wyspami Kanaryjskimi), Szwecja, Szwajcaria, Syria, Tunezja, Turcja, Wielka Brytania (wszystkie regiony) i Sahara Zachodnia.

Główną rośliną żywicielską dla *Tuta absoluta* jest pomidor (*Solanum lycopersicum*), a owad ten uznawany jest za poważnego szkodnika pomidorów, wyrządzającego duże szkody jeśli pozostawiony jest bez zabiegów ochronnych. Jednakże obserwowano także żerowanie skośnika pomidorowego na liściach ziemniaka (*Solanum tuberosum*), liściach oberżyny (*Solanum melongena*), liściach fasoli zwykłej (*Phaseolus vulgaris*) oraz liściach papryki rocznej (*Capsicum* spp.). Mimo to, z uwagi na fakt, iż liście i inne części roślin nie mogą być wwożone razem z importowanymi owocami, istnieje niewielkie prawdopodobieństwo, że agrofag ten przeniknie na ziemniakach lub owocach papryki, czy też oberżyny.

Poza uprawnymi roślinami żywicielskimi z rodzaju *Solanum* spp. agrofag ten atakuje także dziko rosnące rośliny żywicielskie *Solanum* spp., *Datura* spp. i *Nicotiana* spp., takie jak psianka czarna (*Solanum nigrum*), bielun dziedzierzawa (*Datura stramonium*) oraz tytoń (*Nicotiana glauca*), a zatem sadzonki z tych rodzajów uważa się za drogę przenikania skośnika pomidorowego.

Obecnie Algieria, Belgia, Wyspy Kajmana, Chile, Cypr, Francja, Grecja, Izrael, Włochy, Maroko, Holandia, Panama, Polska, Portugalia (włącznie z Wyspami Azorskimi), Hiszpania (włącznie z Wyspami Kanaryjskimi) oraz Wielka Brytania są jedynymi krajami występowania *Tuta absoluta* uprawnionymi do eksportu pomidorów do Stanów Zjednoczonych, a obecnie dopuszczone do wwozu są pomidory pochodzące z tych krajów, które zebrano jako zielone. Dodatkowo dopuszcza się do wwozu różowe lub czerwone

pomidory pochodzące z Belgii, Wysp Kajmana, Cypru, Francji, Izraela, Holandii oraz Panamy. Inspekcja Zdrowia Zwierząt i Roślin (APHIS) wprowadziła już przepisy umożliwiające eksport do Stanów Zjednoczonych pomidorów z Chile, niezależnie od tego czy są one zielone, czy też w innym stadium dojrzewania, pomimo obecności *Tuta absoluta*, pod warunkiem, że zostały one poddane fumigacji bromkiem metylu w ramach funkcjonującego programu przygotowania do eksportu zgodnie z wymaganiami wymienionymi w 7 CFR 319.56-28(d)(1) lub uprawiane były zgodnie z systemowym podejściem opisanym w 319.56-28(d)(2).

Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem federalnym do czasu zakończenia analizy zagrożenia agrofagami sadzonki z rodzaju *Datura* spp., *Nicotiana* spp. i *Solanum* spp. (włącznie z *Lycopersicon* spp.)¹ objęte są zakazem wwozu z Albanii, Algierii, Argentyny, Austrii, Bahrajnu, Belgii, Boliwii, Brazylii, Bułgarii, Wysp Kajmana, Chile, Kolumbii, Cypru, Czech, Danii, Ekwadoru, Egiptu, Estonii, Finlandii, Francji, Niemiec, Grecji, Węgier, Iraku, Irlandii, Izraela, Włoch, Jordanii, Kosowa, Kuwejt, Łotwy, Libii, Litwy, Luksemburga, Malty, Maroka, Holandii, Autonomii Palestyńskiej (Zachodniego Brzegu), Panamy, Paragwaju, Peru, Polski, Portugalii (włącznie z Wyspami Azorskimi), Rumunii, Rosji, Arabii Saudyjskiej, Słowacji, Słowenii, Hiszpanii (włącznie z Wyspami Kanaryjskimi), Szwecji, Szwajcarii, Syrii, Tunezji, Turcji, Wielkiej Brytanii (wszystkie regiony), Urugwaju, Wenezueli i Sahary Zachodniej.

Ponadto wymagać się będzie, by transporty owoców pomidora z krajów o stwierdzonej obecności *Tuta absoluta*, które obecnie uprawnione są do wwozu owoców pomidora do Stanów Zjednoczonych (Algieria, Belgia, Wyspy Kajmana, Cypr, Francja, Grecja, Izrael, Włochy, Maroko, Holandia, Panama, Polska, Portugalia (włącznie z Wyspami Azorskimi), Hiszpania (włącznie z Wyspami Kanaryjskimi) oraz Wielka Brytania (wszystkie regiony)) spełniały jeden z trzech następujących wymogów importowych:

1) Obszar wolny od agrofaga

- Owoce pomidora muszą być importowane wyłącznie jako przesyłki handlowe.
- Każdej przesyłce pomidorów musi towarzyszyć świadectwo fitosanitarne z przeprowadzonej inspekcji wystawione przez Państwową Organizację Ochrony Roślin kraju pochodzenia, zawierające następującą deklarację dodatkową: „Owoce pomidora znajdujące się w tej przesyłce pochodzą z obszaru wolnego od agrofaga zgodnie z wymaganiami 7 CFR 319.56-5i są wolne od *Tuta absoluta*”, **lub**

2) Podejście systemowe

- Owoce pomidora muszą być importowane wyłącznie jako przesyłki handlowe.
- Każdej przesyłce pomidorów musi towarzyszyć świadectwo fitosanitarne z przeprowadzonej inspekcji wystawione przez Państwową Organizację Ochrony Roślin kraju pochodzenia, zawierające następującą deklarację dodatkową „Owoce pomidora znajdujące się w niniejszej przesyłce wyprodukowano zgodnie z systemowym podejściem zatwierdzonym przez APHIS, poddano inspekcji wizualnej i uznano za wolne od *Tuta absoluta*.” (Opis systemowego podejścia zatwierdzonego przez APHIS znajduje się poniżej), **lub**

3) Zabieg

¹ Wwóz sadzonek z rodzaju *Solanum* spp. jest już zakazany do czasu zakończenia analizy zagrożenia agrofagami w celu zapobieżenia wprowadzeniu patogenów wirusa nekrozy pomidora (Tomato torrado virus) i Tomato severe leaf curl virus.

- Zgodnie z postanowieniami 7 CFR 305 schemat zabiegów bromkiem metylu T101-c-3-1 stanowi zatwierdzony zabieg dla zielonych, czerwonych lub różowych pomidorów wyprodukowanych na obszarach występowania *Tuta absoluta*. Zabieg ten może być stosowany wyłącznie w ramach programu przygotowania do eksportu. Spośród krajów o stwierdzonej obecności *Tuta absoluta* jedynie Chile posiada wdrożony program przygotowania do eksportu. Kraje zainteresowane wdrożeniem programu przygotowania do eksportu powinny skontaktować się z APHIS, Plant Protection and Quarantine (Wydział Ochrony Roślin i Kwarantanny).

Zatwierdzone przez APHIS podejście systemowe stosowane wobec przesyłek dopuszczonych do wwozu pomidorów z Algierii, Belgii, Cypru, Francji, Grecji, Izraela, Włoch, Maroka, Holandii, Polski, Portugalii (włącznie z Wyspami Azorskimi), Hiszpanii (włącznie z Wyspami Kanaryjskimi) oraz Wielkiej Brytanii **musi** zawierać **wszystkie** następujące elementy:

- Owoce pomidora muszą być importowane wyłącznie jako przesyłki handlowe.
- Pomidory muszą być uprawiane w konstrukcjach zabezpieczonych przed przenikaniem szkodnika, na przykład szklarniach zarejestrowanych i zatwierdzonych przez APHIS i Państwową Organizację Ochrony Roślin kraju pochodzenia.
- Konstrukcje zabezpieczone przed przenikaniem szkodnika muszą być wyposażone w podwójne samoczynnie zamykające się drzwi, a wszelkie pozostałe otwory wentylacyjne i wloty (oprócz podwójnych samozamykających się drzwi) muszą być zakryte siatką o wielkości oczek 1,6 mm lub mniejszej w celu zapobiegania przeniknięciu agrofagów kwarantannowych do zabezpieczonej konstrukcji.
- Konstrukcje zabezpieczone przed przenikaniem szkodnika muszą być wyposażone w pułapki feromonowe na *Tuta absoluta* w minimalnej liczbie 5 pułapek na hektar lub jej ekwiwalencie, przy czym w jednej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika mają znajdować się co najmniej 2 pułapki w celu wykrywania/monitoringu.
- Zarejestrowana konstrukcja zabezpieczona przed przenikaniem szkodnika musi być poddawana inspekcji Państwowej Organizacji Ochrony Roślin lub instytucji przez nią wyznaczonej przez cały sezon wegetacyjny na obecność *Tuta absoluta*. Państwowa Organizacja Ochrony Roślin musi prowadzić rejestr osobników *Tuta absoluta* odłowionych w pułapkach przez cały sezon wegetacyjny dla celów kontroli APHIS oraz w celu ustalenia, która z następujących zatwierdzonych przez APHIS metod ograniczania ryzyka powinna być zastosowana do przesyłek pomidorów z danej zarejestrowanej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika:
 - Jeżeli w ciągu 30 dni od zbioru rejestr odłowów wskazuje brak *Tuta absoluta* (0% porażenia) i nie stwierdzono obecności żadnych innych stadiów rozwojowych *Tuta absoluta* wewnątrz danej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika, wówczas owoce pomidora mogą być wysyłane wraz z kielichami lub bez.
 - Jeżeli w ciągu 30 dni od zbioru rejestr odłowów wskazuje nie więcej niż dwa osobniki *Tuta absoluta* i nie stwierdzono obecności żadnych innych stadiów rozwojowych *Tuta absoluta* wewnątrz danej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika, wówczas owoce pomidora muszą być wysyłane bez kielichów.
 - Jeżeli w ciągu 30 dni od zbioru rejestr odłowów wskazuje więcej niż dwa osobniki *Tuta absoluta* lub stwierdzono obecność innych stadiów rozwojowych *Tuta absoluta* wewnątrz danej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika, wówczas owoce pomidora, wraz z kielichami lub bez,

muszą zostać poddane fumigacji bromkiem metylu (Zabieg ten może być wyłącznie zastosowany w ramach programu przygotowania do eksportu uzgodnionego z APHIS.) i zabezpieczone do czasu wysyłki. Ponadto, jeśli odłowiono więcej niż dwa osobniki *Tuta absoluta* lub obecność innych stadiów rozwojowych *Tuta absoluta* została stwierdzona wewnątrz danej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika, wówczas przesyłki nie poddanych fumigacji owoców pomidora pochodzących z tej konstrukcji będą zawieszane na minimalny okres 60 dni. Przesyłki z uprzednio zawieszanej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika mogą zostać wznowione jeśli rejestr odłowów wskaże brak porażenia w ciągu 30 dni od zbioru, a APHIS i Państwowa Organizacja Ochrony Roślin ustalą, że osiągnięty został właściwy poziom ograniczania ryzyka.

- Państwowa Organizacja Ochrony Roślin musi prowadzić zatwierdzony przez APHIS program kontroli jakości w celu monitorowania lub prowadzenia audytu programu. APHIS musi być informowany o usunięciu lub dodaniu do programu danej konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika. APHIS prowadzi okresowe wizyty na miejscu w celu monitorowania programu.
- Po zbiorze pomidory muszą być zabezpieczone przy pomocy siatki przeciw insektom, osłony lub plastikowego brezentu w czasie przewozu z konstrukcji zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika do pakowni oraz w czasie oczekiwania na pakowanie.
- Pomidory muszą zostać zapakowane w ciągu 24 godzin od zbioru w pakowni zabezpieczonej przed przenikaniem szkodnika.
- W czasie, gdy w pakowni pakowane są pomidory przeznaczone na eksport do Stanów Zjednoczonych, pakownia ta musi przyjmować pomidory wyłącznie z zarejestrowanych konstrukcji zabezpieczonych przed przenikaniem szkodnika.
- Pomidory muszą być zapakowane w chroniące przed insektami kartony lub pojemniki, albo przykryte siatką przeciw insektom lub plastikowym brezentem w czasie transportu do Stanów Zjednoczonych. Wymienione elementy ochrony muszą pozostawać w stanie nienaruszonym do momentu przywozu pomidorów do Stanów Zjednoczonych, w przeciwnym przypadku dana przesyłka może nie zostać dopuszczona do wwozu do Stanów Zjednoczonych.